

ЖУРНАЛІСТИКА

УДК 070(043.2)

Двигон А.В.

Національний авіаційний університет, Київ

ВЖИВАННЯ ПЕРИФРАЗІВ У ЖУРНАЛІСТСЬКИХ ТЕКСТАХ

Одним із головних завдань сучасної преси – висвітлення актуальних, суспільно важливих подій та формування громадської думки. Вплив журналістського матеріалу на аудиторію залежить від того, яким фактажем оперує журналіст та які він використовує мовностилістичні засоби, висвітлюючи певну проблему. Головна мета створення журналістського матеріалу – звернути увагу читача на важливі події та явища, що відбуваються в суспільстві.

Журналістські матеріали, окрім основної функції (повідомлення про важливі суспільно значимі події) мають мету вплинути на читача емоційно, дати оцінку явищам, сформувати певну позицію. Важливу роль у створенні журналістського тексту відіграє мова, якою володіє журналіст та якими художньо виражальними засобами він користується. Основною ознакою організації мови газети є її відкритість, безпосереднє вираження авторського «я», яке збігається з фактичним мовцем. Сьогодні існує суспільний попит та інтерес на якісний журналістський матеріал. Читач має широкий асортимент видань і те, якому саме виданню він надасть перевагу залежить від неповторності журналістського стилю та нового, «свіжого» бачення теми, проблеми, явища. Оперативність та зорієнтованість журналіста в питанні над яким він працює надає йому можливість «бути у темі» або в контексті найважливіших суспільних подій. Досягти цього йому допомагають виражальні засоби української мови, використання нестандартних фраз, мовних зворотів, синтаксичних, лексичних можливостей мови.

Реакція репортера на події, що постійно змінюються, має бути миттєвою, бо інакше інформація втрачає своє значення, вплив. Для того, щоб завоювати аудиторію журналістський текст повинен бути «соковитим» і урізноманітненим. Для цього журналісти використовують перифрази, які надають оцінку тому, що номінують, але не виступають звичайними описовими зворотами до існуючих назв. Наприклад: «У кожному разі, **жонглювання мільярдами** вражає» («Дзеркало тижня» – 2012 – №4); «**Марафет урядового порталу**» («Україна Молода» – 2012 – №5); «Не менше проблем із землями іншого **«маркіза Карабаса»** — Міноборони України» («Дзеркало тижня» – 2012 №4).

Отже, журналісти часто використовують цікаві описові звороти, нові слова, влучних і доцільних в певному контексті компіляцій різних понять, які підсилюють оцінне навантаження статей. Перифрази допомагають створити цікавий заголовок до матеріалу. Перифрастичні звороти допомагають утримувати увагу читача до кінця тексту, оскільки перифраз не розкриває одразу суть поняття, а дає змогу замислитися. Читач, розгадуючи, що малось на увазі під значенням перифразу, стає на бік журналіста, відчуває себе співрозмовником у обговоренні важливої суспільної теми.

Науковий керівник – О. М. Рижко, к. філол. н., доц.